

DEBRECZENI FÜGGETLEN UJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁRA:

Egy hónapra ..... 200 K
Ennél hosszabb időre előfizetést el nem fogadhatunk.

POLITIKAI NAPILAP

Felolvasó szerkesztő:

L. LORÁNT JÓZSEF

Kiadó: HEGEDŰS ÉS SÁNDOR
Irodalmi és nyomdai részvénytársaság

SZERKESZTŐSÉG: PIAC-UTCA 34. SZÁM
TELEFONSZÁM: 10-20

KIADÓHIVATAL: PIAC-UTCA 49. SZÁM
TELEFONSZÁM: 18

Sürgőycím: Független Ujság Debreczen

Az oszták szocialisták a nyugat-magyarországi határkiigazítások ellen

Bécs, okt. 25. A nemzetgyűlés mai ülésének végén Sella, Moravetz és Schön szocialdemokrata képviselőknek a nyugatmagyarországi határkiigazításra vonatkozó sürgős interpellációjuk került tárgyalásra. Az interpelláció megokolása hivatkozik arra, hogy a nemzetközi határmegállapító bizottság október 10-iki döntése Nyugatmagyarország északi részén értékes darabot szakított el Ausztriától és itélt Magyarországnak, a legjobb termő és kitűnő szántóföldeket. Ha elolvassuk a földtulajdonok neveit, ha tudjuk, hogy Frigyes főherceg birtokai is közöttük vannak, akik alkotmányos törvények Ausztria területéről kivasztották és tudjuk, hogy a Battyányi-család birtokait visszaadták Magyarországnak, akkor értetlennek tartjuk, hogy az osztrák kormány miért nem tájékoztatta a nyilvános-

ságot a legutóbbi határrendezésről.

A következő kérdéseket intézik a kormányhoz: 1. Hajlandó-e a szövetségi kormány a nemzetgyűlésnek mielőbb jelentést tenni, hogy milyen okokból történt Ausztria szempontjából annyira kedvezőtlen határkiigazítás Nyugatmagyarországi északi részén és kiknek magánérdek volt a határmegállapítás.

2. Milyen intézkedéseket tett a szövetségi kormány, hogy a határmegállapító bizottságnál az érdekeit magyar magánszemélyeknek és a Habsburg-ház tagjainak befolyása elcsúszolassék.

3. Milyen intézkedéseket szándékozik tenni a kormány, hogy az ilyen határmegállapítás esetleges megismétlődése Nyugatmagyarország más pontjain megakadályoztassék.

jóvátétel kérdésében eloglalt álláspontjáról közli, hogy Lord Derby nézete szerint Franciaországnak le kell mondanai néhány reménységéről. Ezzel szemben Lord Derby elismeri, hogy az elpusztított terület újlépítésének ügyét, amennyiben lehetséges, előnyös elbírásban kell részesíteni. A jóvátételi kérdést akként kell megoldani, hogy Németország törekedjen a katasztrófa elkerülésére és hogy ily módon erkölcsileg arra kényszeríttessék, hogy a világgal szembeni kötelezettségét vállalja, hogy ezeket becsületesen teljesítse is.

A jóvátételi bizottság Berlinben

Berlin, október 25. (A Debreczeni Független Ujság bécsi tudósítójának)

telefonjelentése.) A jóvátételi bizottság hétfőn érkezik Berlinbe. A kancellár erre való tekintettel nem tett nyilatkozatot, mert nem tartotta célszerűnek, hogy a jóvátételi bizottság megérkezése előtt nyilatkozzék a kormány által tett intézkedésekről.

A Berliner Tageblatt értesülése szerint a francia delegáció ellenőrzésre vonatkozó indítványát érintik a német közigazgatást is. Az ellenőrzés módjáról angol részről úgy nyilatkoznak, hogy ez ellenkezik a versaillesi szerződéssel. Egy ilyen mértékű ellenőrzést csak abban az esetben fogadhat el Németország, ha a jóvátételi-bizottság messzemenő moratóriumot biztosítana számára.

November 15-én ül össze a nemzetgyűlés

Budapest, okt. 25. Tekintettel arra, hogy november 10-ike pénteki napra esik, tanácskozássra tehát egyébként is csak hétfőn, vagy kedden kerülhetne sor, a Házban nem november 10-re, hanem november 14-re, keddre hívják össze. Beavatott helyről nyert értesülésünk szerint tehát a tanácskozás november 15-én, szerdán kezdődik meg a nemzetgyűlésen.

A közigazgatási reform

Budapest, október 25. A közigazgatási reform pénzügyi rendelkezéséről szóló törvényjavaslatok munkálatai már befejezés előtt vannak. A törvényjavaslatok az összes törvényhatósági joggal felruházott és rendezett tanácsú városok és községek háztartási ügyeit rendezik. Felölelik a pénzügyi és adórendelkezések egész reformját. Összesen 11 törvényhatósági joggal bíró, 35 rendezett tanácsú vá-

ros és 3412 község háztartását szabályozza a két javaslat. A törvényjavaslatok rendkívül érdekes statisztikai adatokat tartalmaznak az egyes városok és községek háztartási dolgairól.

A reform legfőbb alapelveire nézve megállapodás történt és így a rendelkezés közigazgatási része befejezés előtt áll. Az a körülmény, hogy a reform törvénytervezet emelkedése után a megyei tisztviselők kinevezés által lépnek elő, a tisztviselőkre nézve a megérthetőség biztosabb bázisát jelenti.

Az új beregi és ungi főispánok

Budapest, okt. 25. A kormányzó a belügyminiszter előterjesztésére Péchy László, Szatmár és Ugocsa vármegye főispánját Bereg vármegye főispánjává és dr. Kállay Miklós, Szabolcs vármegye főispánját Ung vármegye főispánjává kinevezte.

Megalakult az új angol kormány

London, okt. 25. Tegnap éjjel megalakult az új kormány, amelynek nevezetesebb tagjai a következők: Miniszterelnök: Bonar Law. Lordkancellár: Viscount Cave. Lordelnök és a felsőház leaderje: Lord Salisbury. Kincstári kancellár: Sir Stanley Baldwin. Belügyminiszter: Bridgeman. Külügyminiszter: Lord Curzon. Gyarmatiügyi miniszter: a devonshirei herceg. Indiai államtitkár: Viscount Peel. Hadügyminiszter: Lord Derby. Tenge-

részeti miniszter: Amery. Kereskedelemügyi miniszter: Sir Philip Lloyd Cresme. Egészségügyi miniszter: Sir Arthur Griffith-Boscaven. Földművelésügyi miniszter és halászlai miniszter: Sir Robert Standers. Skóciai államtitkár: Viscount Novar. Főállamügyész: Douglas Hogge. Skóciai államügyész: William Watson. Lomb-tárca még betöltésre vár. Az államtitkárokat csak később nevezik ki.

Bonar Law erélyes jóvátételi politikát kíván

Páris, október 25. (Havas.) A Matin londoni tudósítója illetékes helyről arról értesül, hogy Bonar Law a Franciaország és Anglia közötti antantot azzal a feltétellel tartja megengedhetőnek, ha valamennyi problémára kiterjesztik. E c éből beható loyális és minden ellentétet kiküszöbölő tárgyalásokat fognak lefolytatni.

A jóvátételek ügyében Bonar Law olyan nemzetközi megegyzéseknek a híve, amelyeket részletes megállapodás előz meg Anglia és Franciaország között. Az új angol miniszterelnök előnyben részesíti azt az ellá-

rást, hogy a makacskodó adóssal, a milyen Németország, együttesen igyekezzik megállapítani az adósságváltási teljesítő képességét. A német pénzügyek ellenőrzésének tervét helyesli, ha a szövetségesek a német lakosságnál olyan támogatásra találhatnak, amely az ellenőrzést hatásszerű teszi.

Németországot erkölcsileg kell kényszeríteni

Páris, okt. 25. (Wolff.) A Matin londoni külön tudósítója Lord Derbynek az új angol hadügyminiszternek a

A jövő héttől megszünteti működését az osztrák bankjegynyomda

50 millió arany korona kincstári jegyet bocsát ki Ausztria

A „Debreczeni Független Ujság” bécsi tudósítójától.

Bécs, okt. 25. Az osztrák kormány és a bankok közötti tárgyalások befejeződtek. Az osztrák kormány megállapodott a bankvezérekkel, hogy 5 és fél százalékkal kamatozó 30 millió aranykorona értékű kincstári utalványokat bocsát ki, melyeket a bankok vesznek át. Ezenkívül a nyílt piacra adásra bocsát 8 százalékkal kamatozó 200,000,000 aranykorona értékű

újabb kincstárijegyeket. Az osztrák pénzügyminiszter a bankokkal való tárgyalások folyamán igen optimista nyilatkozatot tett az osztrák pénzügyi helyzetéről s azt mondotta, hogy a kormány deflációs politikájának máris mutatkoznak sikerei, úgy, hogy a jövő héttől kezdve a bankjegynyomda megszünteti működését.

Széthull a kisentente a keleti konferencián

Bécs, okt. 25. A Wiener Allgemeine Zeitungnak jelentik Berlinből: Diplomáciai forrásból származó információk szerint a kisentente augusztus havában kötött új konvenció szerinti megállapodása a keleti konferencia alkalmából súlyos teherpróbának lesz kitéve. Több kérdés, amelyek ott szóba kerülnek, Bégrad és Prága között nézeteltérésekre vezethetnek, amelyeket eddig diplomáciai írásbeli uton

nem lehetett kiegyenlíteni. Ezenfelül Csehország közeldése Olaszországhoz, Belgrádban bizonyos elkedvetlenedést idézett elő. Minthogy ezenfelül a kisentente előhaladásának legfontosabb előfeltételei a „védelem a bosevizmus ellen és a magyar tulkapások ellen” tudvalevőleg estek, immár a kisentente széthullásával lehet számolni.

Hat hétig tart a keleti békekonferencia

Páris, október 25. A meghívók szövege a közel keleti békekonferenciára már elkészült, de még nem küldték szét. Bonar Law és gróf Storza londoni olasz nagykövet is mint a díró fog szerepelni a meghívón. A béketárgyalások november 13-án kezdődnek és a meghívás Lausanneba szól, ámbar az angorai kormány még húzódik attól, hogy delegátusait Lausanneba küldje, de a francia külügyminisztériumban úgy vélekednek, hogy Musztafa Kemal beéri a formai ellenvetéssel s végül mégis elfogadja Lausannet a konferencia színhelyéül.

Előre látható — mondják Quai d'Orsay-n — hogy a béketárgyalások hat hétig fognak tartani. A francia delegátusokat még nem nevezték ki, Anglia pedig volt miniszterekkel és mostani nagykövettekkel fogja magát képviseltetni. Lord Curzon, aki a keleti kérdéseket alaposan ismeri, minden valószínűség szerint egyik delegátusa lesz az angol kormányban, valószínűleg ő vezeti az angol delegációt.

Biztosra veszik Párisban, hogy az angorai békeküldöttség élén maga Musztafa Kemal basa fog Lausanneban megjelenni.

Kivüle résztvesz a konferenciában

Zuhdi bej, aki a konstantinápolyi egyetem tanára és elsőrangú pénzügyi szakember, Zeni Uddine bej és Hamid bej, az angorai kormány konstantinápolyi képviselője. Anélkül, hogy a meghívót elküldték volna Angorába, félévesen értesítették a török kormányt, hogy Lausannet szemelték ki a béketárgyalások színhelyéül és a konferencia megnyitásának napját november 13-ra tették.

Páris, okt. 25. (Havas.) Miután Franciaország, Anglia és Olaszország megegyeztek a keleti értekezlet színhelye és időpontja tekintetében, Poincare közölte a kemalista kormánnyal, hogy az értekezletet november 13-án nyitják meg Lausanneban.

Csehországban mindenki gyanus, aki él!

Prága, okt. 25. A brünni kémkedési ügyben Beran képviselő mentelmi jogának felfüggesztésére vonatkozó kérelmén kívül még 63 más német és tót képviselő mentelmi jogának felfüggesztését kérték hazadruló killelencékek miatt. Köztük Kormendi magyar keresztényszocialista képviselőt is.

Pertörölés a királysági ügyekben

Budapest, okt. 25. Az ügyészség, mint ismeretes a királyi haszonzáróban résztvevő személyeket, névszerűen Andrásy Gyula grófot, Rakovszky Istvánt, Gratz Gusztávot, Sigray Antal grófot, Lőrinczi Józsefet, Alexai Andrást, Kray Istvánt, Schnetzler Ágostont, Beniczky Odont, a katonai ügyészség pedig Ostenburg Gyulát és körülbelül 30 társát vádolták meg lázadással, magánosok elleni erőszakkal és egyéb más bűncselekményekkel. A vádtanács később az ügyészség legyházás indítványát államfogházzá minősítette. Eleinte valamennyiüket letartóztatták, csak később néhány hónap múlva kerültek egyenként szabadlábra megfelelő óvadék ellenében. Időközben Kray István báró és Alexai András ellen megszüntették az eljárás. Értesülésünk szerint Darudvry igazságügyminiszter most dolgozik a pertörölésen.

Ady Endre társaságok Erdélyben

Nagyvárad, okt. 25. Néhány héttel ezelőtt Nagyváradon, ahol Ady Endre korszakos irodalmi munkásságát megkezdte, megalakult a fiatal írókból az első Ady Endre írói társaság. A nagyváradi példa után Erdély minden nagyobb városa megalakítja a fiatal irodalmi egyesületeit, amelyeket Ady Endréről neveznek el. Aradon vasárnap alakult meg ünnepélyes formák között az Ady-társaság.

A Tisza-ünnepély

Nagy körültekintéssel készíti elő a városi tanács és a Tisza-szoborbizottság az október 31-iki Tisza-napot. Amint hirt adtunk már róla, d. e. 11 órakor lesz a városi törvényhatósági bizottság ünnepélyes rendkívüli közgyűlése, amelyre Miskolczy Lajos főispán a következő szövegű meghívót bocsátotta ki:

Debreczen sa. kir. város törvényhatósági bizottsága dísz emlékeztető nagy hazánkba, gróf Tisza István arcképének ünnepélyes teleplezése alkalmából, vértanui halálának évfordulóján, 1922. évi október hó 31-ik napján d. e. 11 órakor a város székházának nagy tanacstermében rendkívüli közgyűlést tart, amelyre a törvényhatósági bizottság tagjait meghívja: Miskolczy Lajos főispán.

A közgyűlés rendje

1. Elnöki megnyitó. 2. Polgármesteri előterjesztés. 3. Ünnepi beszéd, mondja dr. Kölcsey Sándor, törvényhatósági bizottsági tag. 4. A közgyűlés berekesztése. 5. Hymnus. 6. Ezenél a debreczeni városi dalegyet. A városi dalegyetet Mácsai Sándor főiskolai tanár, egyelői karnagy vezeti.

Ilyen tartalmu meghívót kaptak a törvényhatósági bizottság tagjai. Rajtuk kívül a városban levő jobb hivatalok, intézmények és társadalmi egyesületek vezetőit is meg fogja erre az ünnepélyes közgyűlésre hívni a város nevében Csoka Sámuel polgármester-helyettes.

Este a Csokonai-színházban tarti díszelőadást a Tisza-szoborbizottság, amelynek sikere érdekében nagy agítációt tejt ki Márk Endre ndv. tanácsos, a bizottság ügyvezető elnöke és Kardoss Géza igazgató. Az eredeti megállapodástól, hogy t. i. ezen az estén az Ocskay brigádéros kerület színre, — az est sikere érdekében elterés történt, amennyiben az ünneprendező bizottság úgy látta jónak, hogy Hercege Ferenc Bizáncz című színdarabja adassék elő, mert ez a darab a maga megrázó drámai erejénél fogva inkább megfelel a nagy nap jelentőségének. Értesülésünk szerint Kardoss Géza színgazgató ebben a darabban lép fel először a folyó színi évadban.

Az október 31-iki díszelőadás iránt, nagy érdeklődés nyilvánul meg. Ajánlatos, hogy kegyeit mindenki, aki Tisza István emléke iránt áldozni óhajt, és aki egy paradés est szépségeiben gyönyörködni akar, — minél előbb váltsa ki Somossy László szoborbizottsági pénztárosnál. Itt említjük meg, hogy Miskolczy Lajos főispán ötezer koronával váltotta meg a maga kegyét erre az estére.

Legjobb gyapjuszövetek FELDHEIM DEZSŐ-nél
Piac-utca 67.

Keresztényszocialisták és kommunisták közös népgyűlése a Felvidéken

A „Debreczeni Független Ujság” bécsi szerkesztőségétől.

Bécs, okt. 25. A cseh uralom alá került Felvidéken a keresztény-szocialista és a kommunista pártok közös népgyűléseket rendeznek a prágai kormány ellen. A cseh uralom vívmányai közé tartozik, hogy a keresztény szocialisták és a kommunisták egy-ségfrontja megvalósult. A csehek tehát megmutatták azt, hogyan lehet a tüzet és a vizet egyé keverni, anélkül, hogy a tűz kialudnék, vagy pedig a víz elgöngyölögné. A dologban ugyanis az a legérdekesebb, hogy sem a kommunista párt, sem pedig a keresztényszocialisták nem engednek egy jöttányit sem elveikből és az egyik párt tovább üzi a kommunista propagandát, a másik pedig tovább hirdeti a keresztényszocializmust, sőt a radikálisabb vezérek az antiszemitizmust is. Az első közös népgyűlést a felvidéki keresztényszocialista és kommunista pártok Nyitrán tartották.

Adamica Antal, a keresztényszocialistapárt szónoka a gazdasági munkások jelenlegi siralmas helyzetét esetezte, kimutatván számbelileg is, hogy például amíg a gabona ára 120—140 korona, addig a bőr, a szövet és egyéb Csehországból ideszállított iparcikk ára még mindig óriási különbséget mutat, ami nemcsak hogy lehetetlenné teszi az államban a gazdasági megszilárdulást, de magával rántván a gyárak és egyéb gazdasági üzemek beszüntetését. Szlovenszkió valóságos koldustanyává nyomorítja. A munkanélküliek száma napról-napra szaporodik s ma már az egymilliót is meghaladja.

Különösen vonatkozik ez a felső vármegyei munkásságra. Ez a szegény, szorgalmas, földhözragadt nép, mindig az idegenben szerezte meg a mindennapra valóját. Ma a határok szigorú zárata következtében a falujába van kárhóztatva — munkanélküliségre. Azután áttér a különféle adók sokaságára. Szállítjuk le — ugymond — a katonaság és a csendőrség létszámát, amelyet úgyis csak politikai spicli-skedésre használnak fel, bocsás-sák el a politikai detektíveket s az adó biztosan a felét sem fogja meghaladni a mostaninak. Munkát a népek, — ne pedig a politikai bűncselekmények állandó iraitkásával tömjék! Az állam nemcsak a kereskedőtől és a gazdától várja az árleszállítást, hanem maga járjon elől jó példával és szállítsa le a posta és a vas-uti menetjegy magas tarifáját. És itt számokkal kimutatja az egyes európai államok közötti árucikkek árviszony-latait s behívnyítja, hogy a csehszlovák köztársaság egyike a legdrágább országoknak. Végezetül a szlovenszkió rokkantak kétségbeesítő helyzetéről beszél, akiket az állam csak nagyon csekély, vagy egyáltalán semmiféle segélyben nem részesít, mert hiszen traifkót és licencet is csak legcionárius kaphat. Beszédjét e szavakkal fejezi be: Vagy teljesítik a jogos kívánalmainkat, vagy pedig ha másképp nem, úgy bottal vivjük ki magunknak az igazságot.

Ezután Visnyovszky Béla, nyitrai néppárti titkár ismertette Szlovenszkió szánalmas helyzetét. Teska, kommunista képviselő a köz társaságot egyenesen a pokolhoz hasonlítja, ahol — ugymond — nem igen lehetne rosszabb sorsa a dolgozó munkásnak, mint a demokráciával díceskővő államban. A láncokereskedelem és a kiűrsoradás már a mérhetlent is felülmulja. A magas valuta miatt nincs kivétel az országból, ami azután a gyárüzemek beszüntetését, a munkásehbocsátást s az ezzel járó nyomort hozza magával. Végül határozati javaslatot fogadtak el, amely követeli, hogy a kormány a) kezdje meg a sürgős építkezést, b) a munkanélkülieknek megfelelő segélyt folyósítson, c) állapítsa meg a legkisebb munkabért, amely elegendő egy család fenntartásához, d) tegye meg a megfelelő lépéseket az élelmiszerdrágítók ellen, e) szüntesse meg a cenzurát, hogy a munkásság tudjon védekezni az elnyomói ellen, f) az állam szállítsa le az adókat és a monopóliumot, g) álljon el ama tervétől, amely az állami alkalmazottak fizetését leszállítaná, hogy ezeket azután a láncokereskedők ne tudják megvesztegetni, h) a katonaság létszámát a minimumra szállítsák le, i) a 3000 K-n felüli havi fizetéseket szüntessék be, j) szüntessék meg a határokat, l) a licenc engedélyeket elsősorban a szlovenszkió rokkantaknak adják, m) írják ki a választásokat a betegsegélyzőkbe, ahol a munkásság nincs elegendő képviselve, n) írják ki a községi, vármegyei és törvényhozó választásokat.

Kun Béla Svájcban

Genf, október 25. Az Agance Res Publica jelenti: A szövetségi igazságügyminisztérium rendőri osztályához érkezett hírek szerint Kun Béla Svájcban tartózkodik. Hamis utlevél van birtokában, amelyet egy Ader nevű állítólagos zürichi ember nevére állítottak ki. Valamennyi svájci rendőrség megkapta Kun Béla személyleírását és arcképet azzal az utasítással, hogy tartóztassák le és adják át a szövetségi igazságügyi hatóságoknak.

Köteles-e fizetni a főherceg udvarhölgye ruháit?

Bécs, okt. 24. A bécsi bíróság előtt érdekes per folyik. A perben a Habsburg-dinasztia tagjai szerepelnek. Miként ismeretes, a forradalom kitörése után a főhercegek külföldre menekültek, így Frigyes főherceg Svájcba költözött. Svájci udvartartásába felvoglatta Ullmann Mária bécsi lakost is. Minthogy a leánynak nem volt elegendő és megfelelő ruhája, Frigyes főherceg utasítására egy nagy svájci divatárú cég üzemi fiókületében több mint 11,000 svájci frank értékű ruhát rendeltek számára. A rendelésnél az előleget a főherceg fizette. Amikor azonban a ruha átvételére került volna a sor, a főherceg udvartartását már nagyon redukálták, Ullmann Mariát is elbocsátották és így nem volt, aki a ruhát átvegye.

Ullmann Mária visszatért Bécsbe és ügyvédje útján felszólította a céget, hogy adja el a ruhákat, az eladásból származó differencia, illetve kár 25 százalékát hajlandó megtéríteni, sőt a cégvezetőnek 5 százalék jutalmat is ígért fáradozásáért. Brunn Mária cégvezetőnő azonban időközben átvette a cég fiókját és önállósította magát. Epen ezért nem akarta

a leány kívánságát teljesíteni, hanem abban a reményben, hogy a főherceg a drága ruhákat majd mégis csak kifizeti, várt még egy jóideig, azután potom áron átadta a ruhákat egy másik kereskedőnek. A veszteséget a luzerni cég mostan elsősorban Ullmann Marián akarja behajtani. A differencia azonban igen nagy — egy 2700 frankban számlázott ruhát a cég 40 frankért adott el — és így a leány nem tudja megfizetni.

Ullmann Mária azzal védekezik, hogy egyrészt azért nem kell fizetnie, mert a cég az olcsó eladás révén tudatosan megkároslította, másrészt bizonyítani tudja, hogy a megrendelés Frigyes főherceg megbízásából történt. Epen ezért a bécsi bíróság valószínűleg ki fogja hallgattatni a Budapestben időző Frigyes főherceget is. Ugyancsak ki fogják hallgatni a megboldogult Károly király környezetének több tagját, köztük egy magas állású főpapot is, akik tanuskodnak arról, hogy Ullmann Mária garderobját magasabb udvari értékből rendeltek meg.

A bíróság igen kényes helyzetben van, mert a volt udvari élet intim dolgaival kell foglalkoznia és Ullmann Mária bizonyítékainak meghallgatása után döntenie kell arról, vajon tényleg Frigyes főherceg köteles-e a Svájcba is magával vitt udvarhölgyének ruháit fizetni?

Kitűnő férfi fehérneműek Frank Edénél

Legszébb KALAPOK megérkeztek Herman és Friedman PIAC-UTCA 10. SZ. Bikkával szemben.

Arad hadizóna?

Arad, okt. 25. Az erdélyi magyar szövetség egyik vezetőtagja, Barabás Béla dr a koronázás előtt felkereste Arad prefektusát és előadta, hogy hetekkel ezelőtt kérvényt nyújtott be a prefektúrara s a kérvényben az aradi magyar szövetség választmányi ülésére engedélyt kért.

Gritta Ovidius vezető prefektus Barabásnak szóbelileg tudtára adta, hogy Arad hadizónában van és ennek következtében a választmányi gyűlés megtartására az engedélyt kénytelen megtagadni.

78 korona a cukorilleték

Budapest, okt. 25. A kormány a cukorilletéket 39 koronáról 78 koronára emelte fel és beleegyezését adta abba, hogy a termelők 1000 koronát kaphjanak a cukorrépa métermázsáért. A közlelmzési miniszteriumban lefolyt tanácskozás során az általános cukorellátás ügyével foglalkoztak. Korlátozni akarják a cukorrépa szesz gyártására való felhasználását és szó van arról is, hogy cukorjegyeket lép-tetnek újra életbe.

A biztosító társaságok állami felügyelet alatt

Budapest, okt. 25. A pénzügyminiszteriumban tegnap a biztosítási érdekeltségek bevonásával tartott értekezleten végelegesen elfogadták a biztosítási reformról szóló javaslatot. A javaslat szerint a biztosító részvénytársaságok úgy, amint ez már a nyugati államokban régen megvan, állami felügyelet alá kerülnek. Értesülésünk szerint ezt a törvényjavaslatot a nemzetgyűlés megnyitása után Kállay Tibor pénzügyminiszter beterjeszté, úgy, hogy a nemzetgyűlés azt még ez év folyamán letárgyalhatja.

Tőzsdei magánforgalom

Zürichi zárlat 21 és háromnegyed Budapest, okt. 25. A tegnapi utőtőzsde szilárd hangulata a mai magánforgalomban még jobban mutatkozott s a vásárlási kedv felélenkült. Azoknál a papiroknál, amelyekben ma uzleteket nonyítottak le, az árfolyamok javultak: Kóburg 4525, Atlantika 5800, Egyesült fa 1125, Salgó 38—40000, (Elővételi jog nélkül. Elővételi jog 15000.) Rima 11400—500, Izzó 38—40000, Spódium 6150—300, Ált. köszén 128—130000, Kőzuti 8350—600, Államvasut 29—30000, Trust 11700.

Zürichi devizák Zürich, okt. 25. (Zárlat.) Berlin 12 és háromnegyed, Holland 213 és háromnegyed, London 2434, Newyork 545 és háromnegyed, Páris 4915, Milano 2217, Prága 1775, Budapest 21 és háromnegyed, Zágráb 220, Bukarest 360, Varsó 4 és fél, Bécs 75, osztrák bélyegzett 78, Szófia 360.

Terménytőzsde

A mai terménytőzsde forgalomban buzában jelentékeny kínálat keletkezett, amely kezdetben nem talált elhelyezésre, úgy hogy az ára jelentékenyen visszaesett és 300 koronával alacsonyabban jegyzett, mint tegnap. A tőzsdeidő második felében az alacsony árfolyamokon a malmok jelentékeny tételeket vásároltak. A takarmánycikkek piaca jól tartott maradt, sőt a zab meg is szállult és körülbelül 100 koronával drágult.

Hivatatos árak: Buza 78 kilós tiszavidéki 11150—200, egyéb 11100—150, 76 kilós tiszavidéki 11050—100, egyéb 11000—11050, rozs 7360—400, takarmány árpa 7050—200, sörárpa 7400—600, zab 6700—900, repce 160—70, korpa 48—49.

Előfordult köcsök: Buza 40 vagon 78 kilós budapesti paritással 11250, 5 vagon 78 kilós budapesti paritással 11200, 5 vagon 78 kilós budapesti paritással 11200, fél vagon 76 kilós budapesti paritással 11100, fél vagon 75 kilós üszkös budapesti paritással 10600, 5 vagon 78 kilós budapesti paritással 11150, 1 vagon 78 kilós budapesti paritással 11150, árpa 150 mázsa ab állomás 7400, zab 1 vagon ab Bicske 6775, 2 vagon ab Szekszárd 6550, 1 vagon ab Budapest 7000, 1 vagon ab Budapest 6950, csöves tengeri 5 vagon prompt ab Kalocsa 4300, 1 vagon november végére ab állomás 5000, 2 vagon szemes tengeri december hó 20-ra ab állomás 8100, korpa helyben prompt 1 vagon 4800, 1 vagon zsák nélkül Gyula 4500.

Baltazar

Ma délután De... nak osztatlan... ment végbe dr... pök bájos és na... nak Baltazar... Vasáry József... datársadalom... sebb vezetője... A poigári esk... állami anyaköny... ketésnél mint t... József, a tisztár... házköretet főg... ván városi taná... Az általános... let, amely Deb... dr. Baltazar De... két család irán... megjelentek szá... zausa tette az... piomat már a... megőrtötte az... püspöki lak el... állottak meg a... hozó magánfog... Pontban délt... dult meg az es... lakból a templ... vegy Vasáry... genied József... menyasszony g... ruhában, fején... orgona ünnep... mellett lépett... Zoltán orgona... nista Templo... enekelt, majd... végző dr. Rév... templom lelké... remek beszéd... gyet.

Amikor a k... net és a közö... plomból és a... új pár mögött... náó alakja fel... zai hangosan... Baltazar püsp... Ez az új pár... ezután a völe... ahol este szük... ni vacsora és... az ország mi... üdvözlés érke... es az új párt...

Az új pár... ezután a völe... ahol este szük... ni vacsora és... az ország mi... üdvözlés érke... es az új párt...

Az új pár... ezután a völe... ahol este szük... ni vacsora és... az ország mi... üdvözlés érke... es az új párt...

Az új pár... ezután a völe... ahol este szük... ni vacsora és... az ország mi... üdvözlés érke... es az új párt...

Az új pár... ezután a völe... ahol este szük... ni vacsora és... az ország mi... üdvözlés érke... es az új párt...

Az új pár... ezután a völe... ahol este szük... ni vacsora és... az ország mi... üdvözlés érke... es az új párt...

Az új pár... ezután a völe... ahol este szük... ni vacsora és... az ország mi... üdvözlés érke... es az új párt...

SZÍNHÁZ

MŰSOR:

CSÜTÖRTÖK: Hamburgi menyasszony, C) bérlet.
PÉNTEK: Hamburgi menyasszony, D) bérlet.
SZOMBAT: Hamburgi menyasszony, bérletszűnet.
VASÁRNAP: Hamburgi menyasszony bérletszűnet.
HÉTFŐ: Hamburgi menyasszony, A) bérlet.

Witt Böskéről. A Csokonai-színház legfiatalabb tagjáról sokszor megemlékeztünk már e hasábkon és csaknem mindig dícsérő elismeréssel. Közben a kis Witt Böske megnőtt, ha termete nem is, de tudásban és színészi kvalitásokban annál inkább. Már nem csodagyermek, nem gyermekszínész, hanem — ha a termete apró is — kész értékes színészgyémánt, még pedig a ritkább fajtából: allround tehetség ábrázoló és jellemfestő készséggel, beszéde tiszta és értelmes, látéka csupa intelligencia, tiszta pedig olyan nagyszerűen tud mint egy nagy. Most a hamburgi menyasszony előadásának keretében léte egy elsőrangú táncot, technikája kifogástalan, taktusérzéke tökéletes, plasztikája meglepően kifejező, az egész tánc sikerült, kerek művészi egész. Megérdemli Witt Böske, hogy elsőrangú munkájáért külön is megemlékezzünk róla és felhívjuk rá mindazok figyelmét, akik gyermekprimadonna korában is szerették és becézték.

A Nemzeti Színház tagjainak fizetését, mint Budapestről jelentik, rendezték azon a címen, hogy a tagok megélhetését lehetővé tegyék. Egyforma százalékkal emelték a fizetéseket, úgy, hogy a nagyfizetésű színészek 7-16000, a kisebb fizetésűek 2-5000 korona fizetésjavítást kaptak.

A színházi iroda hírei:

Minden ember elragadtatással nyilatkozik a Hamburgi menyasszony kifogástalan előadásáról, a gyönyörű díszletekről, a korhű jelmezekről, a frappáns ének- és táncszámokról, a zenekar és kórus fejelemzett biztonságáról és az egyes szereplők stílusos látékáról. A debreczeni siker a sorozatos előadások folyamán biztosan tulszárnyalja a budapesti sikert Ma C) bérlet.

Szigeti Jenő újra fellép az Ártatlan Don Juan-ban vasárnap délután, — Jegyelővét!

Omnia-mozgó: Csütörtökön október 26-án a Fekete bohóc. A legszebb cirkuszdrámáknak egyike és a kísérő műsor. Előadások 6 és 8 Kamarazene.

Farsang északája, rejtélyes történet 5 felvonásban és az Éj títka, amerikai dráma 5 felvonásban ma utóliára az Apollóban.

Charolais grófia, renaissance dráma 7 felvonásban, az Apolló holt napjainak attrakciója.

Vígsházmozgó: Iona, a legszebb magyar film, ma utóliára Putty Lyával, Somay Arthurral, Magyarországon rendezte: Joe May, a Hindu síremlék megalkotója. Hét órától kamarazene.

Péniektől: Clara Kimball Joung, a Hírheftő nő főszereplője!

Omnia-mozgó: Csütörtökön utóliára a szezon egyik legszebb slágere: A lángoló pallos. Modern beállítású újszerű hatásokkal felépített, mestermű. Azonkívül Chaplin a mindenes.

SPORT

A DTE első és második csapata ma, csütörtökön délután 3 órákor kétkapus tréninget tartanak. Este 8 órákor a „Korona” vendéglőben szakosztályi ülés lesz.

November 26-án játszik a Dél-Nyugat mérkőzés Budapest. A délkerület tanácsa a Dél-Nyugat mérkőzést november 26-ra kérte Budapestre kitűzni. Mint most Szombathelyről értesülünk, a nyugati kerület tanácsa ugyanezt a dátumot kéri a szövetségtől és így valószínű, hogy a szövetség teljesíteni fogja a két kerület kérelmét.

A DKASE első, második és ifjúsági csapatai csütörtök délután teljes tréninget tartanak. Este fél 8 órákor szakosztályi ülés az Angol-királyné hátsó helyiségében.

Bíróküldés. A vasárnapi mérkőzéseket a következő bírók vezetik: DTE-DMTE: Haidu Jenő; DVSC-Török: Balogh Imre; DMTK-KSE: Bauló István; DEAC-DKASE: fővárosi bíró.

A DTE-DMTE meccs az Ügető-téren lesz. A DTE vezetőségének sikerült megállapodnia a DKASE vezetőségével, hogy a DTE-DMTE mérkőzés az Ügető-téren kerül lebonyolításra déli fél 1 órai kezdettel a DKASE-DEAC meccs előtt.

Bírójelöltek figyelmébe! Mindazok a bírójelöltek, akik 100 koronát már befizettek a bírói vizsgadíj fejében, még 300 koronát fizessenek be, mert különben nem mehetnek bíróvizsgára. Kondor Miksa pénztárnok.

GYŐZDÖJN MEG!

Brilliánsért, aranyért
 a legmagasabb árt fizetem.
GRITSCH ékszerkereskedő
 Verhőczy-u. 2. sz. (Iparkamara)

!!! Ne halassa sokáig !!!

és siessen Brüll Ernő
 Divatházába, Piac-utca 29. sz. alá!
 Városházával szemben és vásároljon:

- 1 selvem borgolt nyakkendő 140 K-ért
- 1 finom sálkendő 240 „
- 1 cserna köcsés szakajtó ruhát 248 „
- 1 francia lábravalót jó vászonból 1450 „
- 1 Pique eljött finom fehér férfi inget 1980 „
- 1 női vászon mellény hímzéssel 880 „
- 1 női battsi gallér rendkívül szép 50 „
- 1 mtr. 120 cm. Naumann ebelt sok színben 1350 „
- 1 mtr. dupla széles schweizer opál 975 „
- 1 mtr. 180 cm. széles battsi függöny és ágyterítőre 1370 „
- 1 mtr. Herm. Pollák finom fehérnemű stílon 590 „
- 1 mtr. békebeli Lilom vászon 620 „
- 1 mtr. angol blúz és ing zefír 650 „
- 1 6 személyes cserna ékező damaszli abroz 4900 „
- 1 mtr. schweizer kombiné és alsószoknya volén 390 „
- 1 drb. hosszú női hálóing kez-zel himzett 1780 „

Cégre tessék figyelni.

Megjelent

Kempelen Béla:
Csonkamagyarország
 kompass-szerű

Helységnévtára.

Ára füve 750 K,
 „ kötve 800 „ és forg. adó.
 Postai ajánlasi díj 60 korona.
 Megrendelhető az összeg előzetes beküldése vagy : utánvét mellett :
Hegedűs és Sándor
 irodalmi és nyomdai r.t.-nál,
 Debreczen.

Elkészültek az őszi divat glace-, anti-lop- és szarvasbőrkeztük
Schön Sándor keztü-, kötszer- és orvosi műszertárában
 Debrecen, Piac-utca 14. sz., Csapó-utca sarok.

Nyomatott Hegedűs és Sándor irodalmi és nyomdai részvénytársaság könyvnyomdájában, Piac-utca 49. szám.

APRÓ HIRDETÉSEK

Apró hirdetések ára hétköznap 10 azóig 30 korona, minden további azóig 20 kor. Vasár- és ünnepnapokon 10 azóig 40 korona, minden további azóig 30 korona. — Vastag betűkből szedett szavak kétszeresen számítatnak.

V E T E L

Uj használt butorok vétele és eladása Otmalom-utca 9., Kigyó-utca mellett.

E L A D Á S

Az Éllás tégl- és cserépgyár Karczag árusítja kiváló gyártmányait.

Hagyma

száraz egészséges, kapható napi árban kicsiben is
Miklós-u. 2.

Abronsvas

kapható a kiadóhivatalban

KERESLET

Aranyat, ezüstöt, brilliánsat, zálogcédulát vesz legmagasabb napi áron Steiner Mihály, Hatvan-utca 2. szám, I. emelet.

Takarítónő

reggeli órákban alkalmazva kerestetik Ullmann Salamon kereskedelmi r.t. irodájában, Ferencz József-ut 69.

Kun József késműves

Széchenyi-u. 1.

M é r n ö k ö t,

építésvezetőt és ácsállért

debreczeni és nyiregyházi munkások keresek. — Ajánlatokat **VÁRADI JÓZSEF** okleveles mérnök Nyiregyháza, Selyem-utca 10. sz. alá kérek.

Belvárosi Szanatórium R.-T.

Kossuth-utca 39.
 Magángyógyintézet sebészeti-, bel-, ideg-, bőr-, fül- és szembetegék részére. Külön szülő- és gyermekágyas osztály, hol hosszabb klinikai gyakorlattal bíró szülésznők állnak rendelkezésre. Szabad orvosválasztás. Diagnostikai Röntgenlaboratorium, Quarz-lámpa s egyéb : : elektrotechnikai gyógymódok. : :
 A vegyi és bakteriologia vizsgálatokat egyetemi ny. r. tanár végzi.
 Vezető főorvos :
Dr. Verzár Frigyes
 Dr. Szaplanczay Gyula
 műtő-sebész.

Boltiszolga

jó bizonyítvánnyal november elsejére felvétetik Révész Lajosnál, Ferencz József-ut 75.

Segédek, boltiszolgák, kifutó fiúk és tanulók

felvétetnek **ULLMANN SALAMON** kereskedelmi r.t. fűszernagykereskedésében, Ferencz József-ut 69.

Fűszerszakmában

javas kiszolgáló leány, valamint egy boltiszolga felvétetik. Lindenfeld J. Jenő fűszernagykereskedésében.

Raktárt

vagy **száraz pincét bérelnék.** Cím a kiadóban.

Uri lány

okleveles tanítónő elvállalja elemi és polgári iskolai tanulók előkészítését és korrepetálását. Németet tanít és zongorát kezdőknek. Cím a kiadóban.

Tanuló,

2 középiskolát végzett, főlvétetik a **Hegedűs és Sándor** r.t. nyomdájában. **Piac-u. 49.**

Zongora-

hangolást, javítást, — hosszú zongorák rövidítését elvállalja Liska, Bethlen 27.

Elcserélhető kertszéki lakás,

szertés- és baromfiartásra alkalmas udvar egy belvárosi három-négy szobás lakással. Cím a kiadóban.

VEGYES

Villanyszerelek

figyelmébe! Az összes villanyvilágítási anyagok és felszerelések a nálunk elismert olcsó áron beszerezhetők. Rosenber és Hammer.

Menekült órák

szakszerűen, meglepő olcsón vállal **javításokat** Rakóczi-utca 36. sz.

30 drb teherautó

és pótkocsis raktáron **Róka és Társa** Automobil r.-t. Budapest V., Csánády-utca 3. Teherautótelep. Telefon 46-01.

Megrendelünk számos elismerése bizonyítja,

hogy sokat megtakarítanak és fővárosi lakosok ültözhetnek hűlgyeink, ha felkeresik legutóbbi tanulmányutunk alapján újjászervezt **Női- és gyermekruha** műtermünket, ahol saját készletünk szerinti készülnek a legszebb modellek az új városi szabász vezetése mellett a legelőkeltebb angol kosztümök. Tisztelettel **FÜLÖP NÖVÉREK** Debrecen, Péterfia 14.

FÜ

EL
 Egy hónapra
 Ennél hossz...

Válto

Su
 Budapest, október 26-án
 eddig Kállay és Telekényi
 tézték a magyar kormány
 amennyiben Telekényi
 szertartás párti ügyi-tanács elnöké
 el a pénzügyminiszter
 ezek a tanácsosok
 hitelviszonyokra kedvezőtlen
 szág gazdasági helyzet
 Kállay és Telekényi
 a viszony és Kállay
 dül óhajtja a magyar
 zetni. Előrelátó liberálisabb áll...

Gömbösek

„Ja
 Zichy János resztény kon...
 szont Haller István...
 szertartás párti...
 hogy erősebb...
 pólt lábra a k...
 pártjában és is...
 szorulnak.

A a gyu

Bukarest, október 26-án
 Duce külügyminiszter
 ügyi bizottság a következők
 — Románia új kormány
 nek az ügyekben a
 kodó pár me...
 a budapesti pa...
 A kormány el...
 ellenséges tün...
 a Magyarorszá...
 vitására. A b...
 mányok is es...
 marshoz, ame...
 még nem ábr...
 illetékes hel...
 ez a hír már...
 napvilágot lát...

Anglia hívása

Páris, október 26-án
 kormányok k...
 nak a küszöb...
 ferenciáról. C...
 francia nag...
 ajánlotta, kér...
 lamok kormány...
 lásokon nesz...
 hanem megl...
 is képvisel...
 ügyminiszter...
 rika közrem...
 szerződés kic...

A C

Prága október 26-án
 folytatta a...
 syalását. Dr...
 reflektálva a...
 lásra, hogy...
 Felvidéket e...
 a politikai...
 képmutatás...
 lensege.
 Hinka ezu...
 sem ő sem...
 sikra azért,